

(Пресс РС)

Тешња сарадња са РС, али и што бољи односи са Бошњацима у БиХ јесу приоритети спољне политике Србије“, истакао је премијер Ивица Дачић у инаугуралном експозеу пред посланицима новог сазива Народне скупштине. Да ли је то била само рутинска најава унапређења односа са свим суседима или најава неких нових стратешких, односно оперативних потеза Београда? Колико су суседи, босански Бошњаци, спремни за „што боље односе“? Да ли је, с обзиром на хронично напете односе између Бањалуке и Сарајева, „тешња сарадња“ у колизији са „што бољом сарадњом“, па ће став Београда бити реалан колико и онај „и Косово и Европска унија!“?

Иако је Дачић човек континуитета између актуелне и претходне владе која је радила у истом правцу, у његовом експозеу се може уочити извесна наизглед ситна разлика.

Иако је Дачић човек континуитета између актуелне и претходне владе која је радила у истом правцу, у његовом експозеу се може уочити извесна наизглед ситна разлика. Поред добрих односа са РС, који су се подразумевали, ранијих година се увек говорило и о односима са БиХ, који су често били предмет спора. Нови премијер, међутим, није рекао „са БиХ“, него „са Бошњацима у БиХ“, а та значајна нијанса указује на реалну чињеницу да спољну политику Сарајева не креирају или бар не би требало да креирају представници само једног него три народа. Са Србима, како у РС, тако и са њиховим представницима у Влади, Председништву и Парламенту на нивоу БиХ, Србија није имала неспоразума, са хрватским представницима врло мало, а проблема је било и има их једино са Бошњацима. Дакле, са две трећине БиХ постоји сасвим добра сарадња и није добро да Србија једну спорну трећину третира као целину, управо као што то редовно чине Бошњаци, представљајући себе јединим легитимним представницима Босне. Наравно, ни ту спорну трећину не треба занемаривати, него напротив баш зато што је спорна, треба ствари назвати правим именом и заиста говорити о „што бољим“ односима са „Бошњацима у БиХ“.

Да би Србија то постигла, неопходно је да постоји једнака спремност или бар минимум добре воље и са друге стране, а ништа од тога, међутим, нема. Бошњаци, напосто, не желе сарадњу са Србијом, или је, прецизније, желе под неприхватљивим условима. Први услов је да Србија призна да је напала на БиХ и овдашње Србе окренула против Бошњака, јер ако је рат 92-95. бар примарно био унутрашњи сукоб међу комшијама, онда не може да се квалификује као спољна агресија него као грађански рат. Затим, Бошњаци очекују да се Србија извини за геноцид у Сребреници, што значи да индиректно призна и да га је починила, упркос супротној одлуци Међународног суда, који је такву оптужбу одбацио. Следећи услов јесте да „агресорска и геноцидна“ Србија плати ратну одштету која се мери милијардама долара и на њему такође истрајавају без обзира на то што је већ претходном међународном пресудом и та оптужба имплиците отпала. Ни то није све, јер се од Србије, која је, према Дејтонском споразуму који су и сами потписали, гарант уставних решења за БиХ, тражи да се ангажује на измени овог документа против интереса РС. Даље, Србија ваља да прекине специјалне везе са Српском, па онда да натера Србе од преко Дрине да одустану од РС, те напokon да их убеди да је за њих боље да се политика у БиХ не води на бази консензуса три народа него на основу воље бошњачке већине итд, итд.

Бошњаци, напосто, не желе сарадњу са Србијом, или је, прецизније, желе под неприхватљивим условима.

Све у свему, Србија је Бошњацима крива и за своје наводне грехе и за оне који се приписују Србима у БиХ, почев од дана када су и они основали своју националну странку, одбили мајоризацију и прогласили РС, па све до данас. Али и када би наведене и многе друге услове Србија задовољила, то још не значи да би се успоставили „бољи односи“. Бошњацима не одговара ни руководство Србије: ни актуелни председник, премијер, министри, посланици и опозиција, као што им нису одговарали ни они из Тадићевог, Коштуничиног, Ћинђићевог и Милошевићевог периода. Тома је ипак био Шешељев потпредседник, Ивица Милошевићев портпарол итд, па они са таквима најрадије не би ни разговарали, као ни са било којим Србином који се 92. није прикључио „зеленим береткама“ или Патриотској лиги и заслужио златне љиљане у борби за одбрану Алијине визије Босне. Такве референце нема ни било ко из опозиције. Чедо поготово, јер је са Зораном пекао вола на Палама и у његово име преговарао са паравојним подземљем које је оперисало по Босни.

Чак и кад би нетом изабрано руководство Србије, рецимо, било спремно и да абдицира због бољих односа са Бошњацима у БиХ, ни то им не би било довољно. Они то побољшање могу да замисле једино као још једну интервенцију НАТО на Српску и Србију која би окончала „недовршене послове на Балкану“ и осветила Бошњаке за пораз у

грађанском рату који су сами изазвали. Под америчком командом штаба у Бриселу, операције би водили турски генерали, али не они кемалистички и секуларни који седе у затвору, него они који су прошли Ердоганов тест исламске подобности. А политичко-верски координатори на терену били би Церић за Босну и Зукорлић за Србију - имама који се већ увелико спремају да са ахмедијама на глави уђу у политику. У завршници бисмо добили једну модернизовану верзију Отоманске империје, која је, како је пре неколико година у Сарајеву лепо описао „турски Кисинџер“ Ахмед Давутоглу, „и за Србе била једна успешна прича коју треба поновити“.

Србија је Бошњацима крива и за своје наводне грехе и за оне који се приписују Србима у БиХ, почев од дана када су и они основали своју националну странку, одбили мајоризацију и прогласили РС, па све до данас.

Све ово можда јесу бошњачке фантазије, али да они у њих верују сведочи чињеница да већ две деценије ништа не чине да би поправили односе са Србима ни у БиХ ни у Србији, нити прихватају иницијативе са српске стране. Последњи изгледан покушај такве врсте био је „историјски споразум“, како су га назвали у БиХ, или „београдска иницијатива“ у Србији, иза кога су стајали Адил Зулфикарпашић, Мухамед Филиповић, па у почетку и сам лидер Алија Изетбеговић, пропао је и под неупоредиво повољнијим предратним околностима. Тада је миниран са треће стране да би се у БиХ испровоцирао српско-муслимански грађански рат на национално-верској основи. Сада већ последице тог рата раде саме од себе да се сукоб настави само политичким средствима. Дачићеве изразе најбољих намера пред парламентом Србије, бошњачки медији у Сарајеву већ су оквалификовали као „огољени популизам и додворавање...“ Али бар што се тиче „тешње сарадње са РС“, његова пружена рука биће од срца прихваћена.